

A lap szellemi részére vonatkozó minden közlemény **Margitai József** szerkesztő nevére küldendő.

Kiadóhivatal:

Fischel Fülöp könyvkereskedése, Ide küldendők az előfizetési díjak, nyilttérre és hirdetések.

Hirdetések jutányosan számíttatnak.

MURAKÖZ

magyar és horvát nyelven megjelenő társadalmi, ismeretterjesztő és szépirodalmi hetilap.

Megjelenik hetenkint egyszer: vasárnap.

Előfizetési árak:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyed évre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

Hirdetések elfogadtatnak:

Budapesten: Goldberger A. V. és Eckstein B. hird. irod. Bocsben: Schalek H., Dukas M., Oppelk A., Daube G. L. és társánál és Herndl Brünben: Stern M.

Nyilttér petitsorra 10 kr.

A »Csáktornyai Takarékpénztár«, »Muraközi Takarékpénztár«, a »Csáktornya Vidéki Takarékpénztár« sat. hivatalos közlönye.

Márczius 15.

Szabadságunk hajnalcsillaga, nemzetünk jóhírének a magyar történelemnek lefényesőbb lapja: **Márczius 15.** légy üdvözz! — Szent kegyelme! Őrzi emlékedet a magyar s a hála érzelmeivel eltelve emlékezik meg azokról, kik e napon megtették az első lépést a szent szabadság, egyenlőség és testvériség kivívásához. A szabadság oltáránál borulunk le ma színed előtt Egek hatalmas Úra, Magyarok Istene; és milliók ajkairól száll feléd az ima: Engedd, hogy ez a nemzet, mely annyi szenvedést, annyi csapást kiállott, mely századokon át örökös küzdelmek és bajok között, egy erős tölglyhöz hasonlóan, melyet százados viharok sem döntenek meg, helyt állott, végre nyugodtan élvezhesse a szabadság, egyenlőség és testvériség ama áldásait, melyeket a hőselkü márcziusi ifjak 48 év előtt e napon számára kivívtak. Engedd meg, hogy a magyar nép a küzdelemteljes, vesztetős idők után, részeseülve a szabadság áldásaiban, megerősödjön az egyenlőség elve által, testvéri szeretettel eltelve egymás iránt, élvezze a béke és nyugalom napjait!

Szent Hazaszeretet! Te voltál vezére ama márcziusi ifjaknak, kik e napon sziveikben a lelkesedés hevével, lelkükben az igazság megdönthetetlen erejével, kivívták számunkra mindazt, a mit a nemzet óhajtott, s a minék

elérésétől függött szabadsága, hite, mindene! A te lángod hevítte a mi lelkünket is a mai napon. Te légy vezérünk ezután is, mert jaj az olyan nemzetnek, mely megszűnt hazáját szeretni; jaj az olyan népnek, mely nem becsüli azt a hazát, melyen minden talpalatnyi tért szentté tett az elhullajtott drága hősvér!

Ti fényes nagy szellenek, 1848 márczius 15-ének felejthetetlen emlékü dicső hősei; a Ti példátok lelkesítsen minket s ha komor vészfellegek tornyosulnak e drága hon egén, a Ti lelkesedésteck hevítsen, a Ti vitézségteck vezessen bennünket igaz ügyünk győzelmére! A Ti hős példátok áraszsza fényét a magyar nemzetre örök időközre s kell, hogy míg magyar él e földön, míg lesz valaki e honban, kit a szent hazaszeretet lángja éltet, dicső emléktek éljen. Te nagy Költő, kinek dalai lelkesítették a magyart, midőn sikra kellett szállania, hogy hazáját, szabadságát megvédelmezze; Te, ki tehetséget, vért, életet, mindent hazádnak szenteltél; légy áldva a mai napon! A hálás utód, ki az általd hön szeretett eszméneked diadalját ünnepli ma meg, szent áhitattal fordul jeltelen sírod felé, kérve a Mindenhatót, hogy mit életedben hiában kerestél: a nyugalmat, találd meg azt a sírban, szeretett hazádnak hantjai alatt. Nyugodjál békében te nagy Szellem! Hisz, a mi után törekedtél, mit szíved minden dobbanásával, fenkölt lelked egész hevével óhaj-

totál, az beteljesült: szabad honban független nemzet áldja ma emlékedet. S ti mindannyian, kik 48 év előtt márczius 15-én, mint szabadságunknak és nemzetünknek hős védelmezői részt vettetek e nagy nap dicső tetteiben, legyetek áldva mindnyájan. A nemzet történelme, melynek legfényesebb lapjára van bejegyezve nevetek, mindig ufog főmlegetni titeket, mint legszentebb s legmagasztosabb nemzeti ügyünk legelső hajnokait s nevetek örökké fog élni e nemzet haláljában.

Tavasz van! Márczius 15-ke! A hó elolvadt, a mező kizöldült, a virág kifakadt s erdők berkeiben, a magas, ég kékjében megcsendül a madarak éneke, hirdete a szabadság hatalmát, a feltámadás dicsőségét. — Viráglakadás, madárdal hiába van! A tavasz megjő, de ti ott nyugodtok élettelenül sírjaitok sötét üregeiben Szabadság bajnokai, hős márcziusi ifjak! De emléktek él és élni fog örökké! A hálás nemzet imája, a virágok suttogása s a vig madarak éneke összeolvad s száll a magas Egek felé a hó óhajtas: Áldva légy szent Világszabadság! s áldva legyenek azok, kik érted éltek s érted haltak! **br.**

Főispánunk lemondása.

Svatisz Benő Zalavármegye főispánja beadta lemondását, amit Ő Felsége elfogadott.

T Á R C Z A.

A Palkó vértanusága.

Irtá: *Szombathai Bálint.*

A nyolcvanas években egy kis budai vendéglő tulajdonosának gyermekét tanítottam. A Krisztinavárosban a Karacsónyi-palota közelében levő kis vendéglőbe ő is idő óta nevezetes helyisége volt a fővárosnak; szobáiban Vörösmarty idejében sokszor mulatott a pesti irók társasága. Ma a színpör vig közönsége, szép színésznői és komoly honatyák szórakoznak benne meleg nyári napok hívős estéjén. Ez a kivülről igénytelen vendéglőcske nyári vasárnapokon elevenebb Pest legelőkelőbb mulató helyiségemél, mert államshelye a Sváb-hegyről, a Zúgútetből a Hesz bástyától haza törekvő burgeerek csapatának. Lődörgő férfinepség, kipirult arczú, zajos, nevetgélő asszonyok térnek be hozzá, hogy jókedvüket még jobban fokozzák, s aztán szétoszoljanak a budai utcák műhelyeibe, polgárlakásukba.

A vig társaságot sűrű dohányfüst, jó étel, jó ital és rossz zene várják. Egy-két ceterás pengeti igénytelen szerszámát, melyhez a muzsikus-familia hirtelenszöke leánya dobol, pnharat esendit, sipol, füttyül, dalol, míg a családfo a harmonika bőgőjét morogtatja aluszékony taktusban. De így is harmoniát ver az ihletett burger-kelbel húrjain s felhangzik karban, szilaj jókedvvel a német korsómai poezis együgyü teremténye és a rekedt gögék szomjuhozzák a jó budai borokat.

De vannak a Gansl-wirthnek előkelőbb vendégei is: pensionált német tisztiek, Hentzi generális hajtársai, egy-két cseh fűszerkereskedő, kiknek a Rauhfangkehrer-kapelle mellett, vagy az Attila

utczában van üzletük, egy-két palotai lakáj. Nyugodt, rezes-arcu atyafiak, kik az óra pontosságával jelennek meg egymásután, hogy halbésidél mellett Goethe és Schiller nyelvén beszélgetve telefűstöljék szobájukat s Márton napján borizú germán apoteozist zengenek a capitolumi hősök a szép pirosra sült epigonainak.

No már az áll, hogy olyan irulórsra-pirulórsra, olyan kívánatos izüre nem tudja senkitem megsütni a Márton-napi ludakat, mint a vendéglős vastag, formátlan anyósa. A szomszédos vendéglő tulajdonosa megelőzött a csirke-korsómáros tittelussal, ezzel is kifejezvéen, hogy a Gansl-wirth-tel versenyezni nem akar, mert nem tud. Oh azok az ideálisn formás pátáklék, az a vérthez hasonló puha melle-husa, az a renek páspök-falat, mely meghuzódik a gyenge salátalevel-kerítés közt, s melynek részvörös alapszínére a barnás zsír vont ingerlő patinát! Ehes deakgyomorról a kis vendéglő vendégeinek lelkesedésében erre a látványra tudtam csak részt venni Füleki bácsival. Tudom, nem haragszik meg, hogy a többi vendég után emletem. Sőt megveregetné a vállamat, ha el nem kívánkozott volna Kossuth után az örök szabadság honába.

Szegény jó Füleki bácsi! Egy bolond gazdag fakeskedő fáját árulgatta egy kis deszka-kalyibából abban az időben, s ha nem volt senki, ki eser, bükk, tölgy, fenyű után kérdézősködött, vagy pöfökölt öblös pipájából, melyre Kossuth daliás alakját metszette a pipaészlő és lapozgatott bibliájában, a magyarok történelmében. Nyilt, egyeneslelkü arany magyar agglégény volt. Azt kérdehetné a szíves olvasó: mit kerestél hát ez a derék ember abban a német korsómáros! Mit? — Azt hitte, hogy misziot teljesít, ha ofaúl a vendéglős asztalához dölben, este s a gyermekekben ébren tartja és szítja azt a kis magyar tüzet, melyet az iskola gyújtott lelkükben s ha lehet meszeidíti a

vörös korsómárost, ki csak azért fürte meg a magyar ezimert, mert magyar erszényt nyitogatott. Nem haragudott az istenadárira, hogy nem a hármas bérez és négy folyó paradicsomában született, hanem Valahol Prizbam mellett, honnan átvergődött a Vágh, melyen aztán tutajon leusztatott az igéret földére csapolegénynek.

Ilyen munkában fáradt Füleki bácsi, midőn különböző secundák engem is missionariussá avattak és én vele együtt hajítottam a fiacsakát — egy fiut és három leánykát — a mig lehetett.

Terjedelmes asztalunknál németül beszélt mindenki: az öreg Grossmutter, kinek álla alá emeletben sorakozott a magyar jöltel hája, a vörösképű korsómáros, a sovany kintornahangu Kádipass, a gyerekek mosdatója, summa-summarum mindnki. Annál az asztalnál azonban ült valaki, ki már az első napokon örömmel figyelmeztetett reá, hogy a négy gyermek a legezifrább volöpkött beszéli szereteteivel, sőt hogy a kis Gizus és Idus egyáltalán csak gestussal bírja magát szülőivel megértetni, nem tudván egyetlen német szót sem. Az a valaki Füleki bácsi volt. — A szülök, nagymama kétségbeesetten látták ezt a barbár dolgot s az utóbbi nem is győzte lelkekre kötni, hogy első dolgom legyen a német gyakorlása, mert nincsen művelt ember német nyelv nélkül.

Ilyen volt a levegő a kis budai vendéglőben 188*-ban. A nevezett év folyása előgördítette az ébredés ragyogó hónapját, márcziust. A főváros fiatalasága lázban égett, kokárdás tanulók zümöngtek Pest utcáin. Ez a szép nap volt a Palkó vértanuságának napja.

De lassan; egyetmást előljáróba még el kell mondanom.

(Vége következik.)

A királyi kézirat legmagasabb kegyelemben mentette fel főispán ur Ó Meltóságát.

Tehát el kellett vesztítenie Zalavármegyének azt a férfit, akit mindenki szeretett, tisztelt és nagyra becsült; a ki szülőmegyéjét imádásig szerette, annak érdekeit, kulturális és közgazdasági előmenetelét mindenek fölé helyezte; a ki mindenütt ott volt, ahol a közérdek kívánta; a ki az ő fényes tehetségeivel oly odaadóan szolgálta a közügyet és szónoki hatalmával lelkesített bennünket s hozta rezgésre szívünk hurjait!

Talán századok mullanak el, míg a sors megyénknek oly népszerű vezért ad megint, mint a milyen a mi főispánunk volt. Emléke élni fog közöttünk s neve nemzedékről nemzedékre fog szállani.

Hogy mi, muraköziek, mit vesztettünk távozásával, azt e válságos időkben nem is sejthjük. Erdemeit a megye igazságos és tiszta közvéleménye volt hivatalu méltányolni és méltatni, s önön magát becsülte meg, a midőn azt e hó 10-én tartott közgyűlésén oly fényesen meg is tette.

Szomorú, de való, hogy azt, a ki mindenkit szeretett; a vak gyűlölet, s a kinek oly mélyen és melegen érző szíve van; a szívtenység fosztotta meg meggyétől s mindnyájunktól, a kik őt szerették és tisztelték.

A midőn Urunknak, Királyunknak legmagasabb elhatározását alattvalói odaadással s főispánunk felmentésébe foglalt legbölcsebb és legjóságosabb kifejezését a legnagyobb hálával fogadjuk: él bennünk a hit, hogy megyénk volt jó atyját és büszkeségét, főispánunkat, Urunk és királyunk kegyelméből és tanácsadóinak jóvoltából még magasabb polcon fogjuk tisztelhetni mint eddig. — Ez a remény a mi vigaszunk s ez a balzsam a mi őszinte fájdalomunkra főispánunk távozásakor.

* * *

Zalavármegye törv. hatósága e hó 10-én rendkívüli népes közgyűlést tartott, melyen a tárgysorozat előtt elnöklő alispán tudomás-vétel végett felolvasta Svastits Benő főispán felmentésére vonatkozó leiratot. Felolvastatott távozó főispánunk a megye közönségéhez intézet bucsu-irata, melyet a közgyűlés lelkes éljenzéssel fogadott. Felolvastatott továbbá a belfüggetlennek a főispánhoz intézett, éljenzéssel kísért és nagy meglepéssel a következő rendelete:

Meltóságos Ur!

Ő eszásári és apostoli királyi Felsége folyó hó 11-én kelt legfelső elhatározásával előterjesztésünre Meltóságodat főispáni állásától, saját kérelmére, legkegyelmesebben felmenteni méltóztatott. Erről Meltóságodat oly megjegyzéssel értesitem, hogy főispáni évi fizetését folyó hó végével beszűntetvén, a törvény szerint megillető nyugdíjának megállapítása iránt a tárgyalást megindítottam, melynek eredményéről külön fogom Meltóságodat értesíteni. Midőn ezek szerint Meltóságod főispáni állásától megvált, indítatva érzem magamat arra, hogy *hosszas és sokszor nehéz viszonyok közt kiváló hazafias buzgalommal teljesített szolgálatáért elismerésemet és köszönetemet kifejezem.*

Fogadja Meltóságod tisztelem nyilvánítását. Budapest, 1896. évi február hó 28-án.

Perczel s. k.

* * *

Dr. Haudegg Ágost bencész, jószágkormányzó a következő, nagy hatást keltő beszédben méltatta távozó főispán érdemeit:

Tek. Törvényhatósági Közgyűlés!

Azt hiszem nagyon csekély lehet Zalavármegye azon lakosainak száma, a kik megdöbbenéssel és mély megilletődéssel nem vették első hírét annak, a mit az elnöklő tek. alispán ur mint bevégzett tény közölt az imént hivatalosan velünk,

poly t. i. ó. cs. és ap. kir. Felsége vármegyénknek tisztelt és szeretett főispánját ezen állásától saját kérelmére *kegyelemben* fölmentette. S e megilletődés most, midőn kénytelenek vagyunk e tényre szálmat vetni, a legélelkebb, legőszintébb sajnálatává változik.

Hiszen egy emberéletnek java részét, kiváló tehetségeinek, bántalatos munkaerejének legkitűnőbb megnyilatkozásait e vármegyének szentelté Ó Meltóság, részint mint e törvényhatóságnak első tisztviselője, részint mint e megyében a törvénynek őre és ő Felsége kormányának képviselője.

Köztudomású dolgot említek, de szükségesnek tartom hangsúlyozni azt, hogy ha az utóbbi éveknek oly mélyreható, az ország lakói többségének kedélyvilágába oly mélyen belenyúló újításai közzepette a politikai és vallási ellentétet vármegyénkben nyílt harcra nem fújtak; ha sikerült legalább a társadalmi érintkezés terén e megye közönségétől távolattartani a meghasonlást és viszályonast: egy ebben országnak-része van azon tapintatnak, azon bölcs mérésnek, amelylyel Svastics főispán ur ő méltósága megyénk ügyeit vezette s a reá bízott feladatokat megyénk valódi érdekével, a megye lakosainak közérületével összefüggésztén tudta.

Nem mint a távozni készülő főispán ur hivataloskodásának bírálója; hanem csak mint annak elfogulatlan szemlélője szóllok föl, s így nem tartom magamat arra hivatottnak, hogy őmeltóságának érdemeit részletesen méltassam.

De mégis engedje meg kegyesen a tek. Törv. hatósági közgyűlés, hogy Svastics főispán ur ő méltóságának hivataloskodásából egy vonást kiemeljek, s ezt rendem történetére vett remniscenciával a kellő világításba helyezzem.

Midőn IV. Jenő a pápai trónra emeltetett, 4 rendtársát — négy benczést vitt magával a szent Kallixtusról nevezett monostorból a pápai udvarba s ezekre bízta a legfeljóságosabb udvari hivatalokat, u. m. a főudvarmesteri, főkamarási, főgalamiznási és auditori — ma azt mondanók a kabinetiroda főnöki — hivatalt.

E négy férfúról pedig azt jegyezték föl rendem évkönyvei, hogy egy szál felöltővel a karjukon vonultak be a Vatikánba és egy szál felöltővel a karjukon hagyták el a Vatikánt, midőn hivataloskodásuk véget ért. — Nem oly sűrűn előforduló jelenség ez, hogy nem volna érdemes azt akár a 19. század végén is följegyezni! S én azt hiszem, a tek. Törvényhatósági közgyűlés osztozni fog azon meggyőződésben, hogy bármennyire méltó és igazságos dolog legyen is az, hogy a becsületes munka és fáradozás megalázza a maga jutalmát; mégis tiszteletünket és elismerésünket még sokkal fokozottabb mértékben érdemli ki azon önzetlenség, a melylyel Svastics főispán ur ő méltósága elmondhatja, hogy semmi olyast nem visz magával, midőn a főispáni székét elhagyja, a mit magával nem hozott, midőn azt először elfoglalta, egyetlen egy dolognak kivételével — de nem! — ez sem kivétel, — mert azon tisztelet és szeretet, a melyt most magával visz, már szintén bírta, már szintén kiérdemelte volt magának, midőn e megye alispánjából Zalavármegye főispánjává lett.

Tekintetes Törvényhatósági Közgyűlés! Ugy vagyok meggyőződve, hogy e nemes megyének közönsége önmagának tartozik azzal, hogy a távozó főispán ur ő méltóságát iránt a hála és elismerés adóját lerója, s azért bátor vagyok a következő indítványt tiszteletteljesen benyújtani:

Indítvány.

Mondja ki a törvényhatósági közgyűlés, hogy Zalavármegye közönsége a távozó főispánnak, Svastits Benő ur ő méltóságának egy emberöltőt át folytatott, mindenkor a megye javát czélzó, tapintatos, önzet és buzgó működésért hálás elismerését és mélyen érzett köszönetét fejezi ki, s ez érzelmeinek kifejezését jegyzőkönyvileg megörökíttetni rendeli.

A gyönyörű, teljes szónoki erővel előadott, gyakori helyesléssel kísért beszéd s különösen annak a benczéséről mondott hasonlata könnyekig megindította a közgyűlést és szűnni nem akaró tapssal és éljenzéssel jutalmazta a remek beszédet. A szónokot számosan üdvözlék szép beszédjéért.

Elnöklő alispán feltevén a kérdést, a közgyűlés szűnni nem akaró éljenzéssel egyhangulag elfogadta dr. Haudegg határozati javaslatát.

Koller István bizottsági tag dr. Haudegg javaslatához azt a pótdívtványt tevő, hogy

a közgyűlés határozata a miniszteriummal fölrítatlag közöltessék, a főispánnak pedig azonnal tudomásra hozassák. Koller indítványa lelkes éljenzéssel egyhangulag elfogadotván, elnöklő alispán a küldöttség kijelöléséhez fog, mire a közgyűlés lelkesülten „mindnyájan hozzá megyünk!” kiáltással, a főispán lakására vonul. — Itt Csertán Károly megindító beszédben hozza főispán tudára a közgyűlés határozatát, mire főispán mélyen meghatva a következő szép, könnyeket fakasztó beszédben mondotta el a vármegye közönségéhez intézett hatványdal-át.

Igen tisztelt Uram!

Mély meghatottsággal mondom hálás köszönetet, általam ki sem fejezhető nagybecsű kegyességükért.

Engem ugyszólván még mint gyermeket sorozott a viszonyok hatalma 1848-ban a hazaszeretet lelkesedésének felbonthatatlan kötelékével a háza szent ügyének szolgálatába. Az azóta letelt időből 29 évet voltam szerencsés szeretett szülő megyém hivatalos közszolgálati ügyvitelének szentelhetni és ez előtt tíz évvel, a midőn — biz Isten, nem saját ambícióból — hanem ismét a viszonyok folytán e vármegye főispáni állására emelttem, e tisztelet installációmon tett azon kijelentéssel kezdettem meg, hogy mint a hajós, a ki életének legdrágább kincsével száll hullám útjára, a jó Isten kegyes segélyéért emeli szívetét az Éghez, hogy a reá bízott drága kincset megőrizhesse.

És most Uram! a nehéz és oly sok küzdelem teljes út után, melyet megtennünk kellett, leborulva mondom ezerszeres hálát a jó Istennek azért, hogy mindazt, a mit tennem lehetett, a mi tőlem telhetett, meggyémért megtettem és hogy a drága kincs — meggyémnek hazafias összetartó közszelleme — híven megőrizve van, csak a viharok által megtépett és különben is gyenge erejében kimerült kormányos lép ki a hajóból, de van vigasza, mert a hajó sértetlen és elviszi a drága kincset — a vármegyének hazafias összetartó közszellemét — a megye boldog felvirulásának óhajtott kikötőjébe. Engedje ezt a jó Isten! és árasztza bőséges áldását Zalamegyére, annak minden lakására, ugy Önökre Uram és legyenek kegyesek boldogító szíves jóindulatukban megtartani engem, a ki egyéni legszerényebb körömben is csupán meggyém és Önök iránt érzett kifogyhatlan hálámból merithetem élttem hátralevő részének megnyugvást adó malasztját.

Főispán gyönyörű beszéde a szíveikig hatott s a hajóról és kormányosáról mondott hasonlata rendkívüli benyomást gyakorolt a jelenlévőkre. — Mindenki sirt, sokan hallhatatlan zokogtak, főispán is zokogástól elfojtott hangon fejezte be beszédét.

Egész nap egyesek, testületek, küldöttségek özönlöltek a főispáni lakásba, hogy még egyszer kezet szoríthassanak azzal, akit az egész megye oly igazán tisztelt és szeretett. A megye kath. papságát Balaton apátplébános, a perlaki társaskört annak elnöke Kovács Rezső főszolgabíró, Muraköz alsóvidékének jegyzői karát Verbáncsits körjegyző vezette a főispánhoz.

A perlaki társaskörtől a következő értesítést vettük:

Svastics Benő Zalavármegye volt főispánja, ki tudvalevőleg Csesznák József perlaki ügyvéd által különféle vádakkal illetetett, a perlaki társaskör disztája. — A feljelentésnek a lapokban lett közzététele után először összeült választmány elhatározta, hogy a társaskör disztája iránt érzett és a feljelentésben hangzottot vádák folytán nem kevesedett tiszteletének és szeretetének nyilvánítása czéljából rendkívüli közgyűlést hí össze, a mely márczius 7-én nagy érdeklődés mellett meg is tartott. A közgyűlésen az indítvány ellen csupán dr. Tamás János ügyvéd szólalt fel, ki a feljelentést tevő Csesznák József ügyvéddel közös iródat vezet. A közgyűlés az indítványt most nevezett kivételével nagy lelkesedéssel egyhangulag elfogadta s egyszersmind az irásba foglalt bizalom nyilvánításának Zala-Egerszegen leendő átadása végett egy küldöttséget nevezett ki, melyben Perlak legelőkelőbb egyénei vesznek részt.

Az üdvözlő felirat így hangzik:

Méltóságos Ur!

A perlaki társaskör mai napon tartott rendkívüli közgyűlése azon tisztelet, szeretet és ragaszkodás által indítatva, a melylyel Méltóságod iránt mindenkor viseltetett és viseltetik, erkölcsi kötelességének ismeri, hogy a társaskört kímélően érintő és Méltóságod ellen intézett méltatlan támadással szemben állást foglaljon annál inkább is, mert a méltatlan támadás a társaskör egy volt tagjától eredt.

A rendkívüli közgyűlés e méltatlan támadást feltétlenül elítéli, büszkén nevezi Méltóságodat tiszteletbeli tagjának s lelkesedéssel ragadja meg ez alkalmat is, hogy Méltóságod iránt érzett tántoríthatatlan bizalmának és törtetlen ragaszkodásának kifejezést adjon.

Zalamegye tanító-testületete is szép jelét adta a volt főispán iránti ragaszkodásának. Ugyanis folyó hó 5-én Felméri Albert előnközte alatt tartott központi választmányi ülésén a következő meleghangú határozatban adott a távozó főispán iránt érzett tiszteletének és szeretetének kifejezést:

„A központi választmány egyhangú lelkesedéssel fogadja az elnök indítványát; Svasics Benő volt megyei főispán urnak a megye nevelésügyének fejlesztése, a tanítói állás erkölcsi és anyagi tekintélyének emelése s egyesületünk működése iránt kifejtett lelkes és buzgó támogatásáért öszinte hálás köszönetet mond; kéri a jövőben is hathatós támogatását; öt továbbra is büszkén vallja tiszteletbeli tagjának s ugy is, mint érdemekben megözönljt jó hazafira, ugy is mint családapára az Eg áldását kéri. Végül elhatározza, hogy e gyűlés jegyzőkönyve 6 Méltóságának a 2-ik eredeti példányban az elnök által megküldessék.»

KÜLÖNFÉLÉK.

— **A város tanácsterméből.** Csáktornya városa f. hó 13-án látogatott gyűlést tartott. A tárgysorozathól kiemeljük első sorban a polgári iskola épületének ügyét, melyre nézve, a korábbi megállapodások értelmében a telket a városnak a kincstár részére ingyen kell átengednie, melyen azután az államostandó polg. iskolák részére az állam emeltetne megfelelő iskolaépületet. Hosszas tanácskozás után, melyben különösen Krasovecz dr., Wollák, Zakál, Molnár és Morandini vettek részt, telekük az Újvári-utczában lévő Weisz-féle telket jelölik ki, melyet e czéla a város 2000 frtért vásárol meg az örökösöktől. A telekről az alaprajzot Morandini veszi föl, mely azután a legrovidebb idő alatt a kormányhoz fölterjesztetik. — Friedl János vendéglős bemutatja tervét, mely szerint vagy 17000 frt erejéig átalakításokat számdekozik még a nyár folyamán a »Hattyú« szálló épületén eszközölni. A képvis. testület a vendéglős kérésére beleegyezik abba, hogy Friedl az építés keresztlüvelére 15000 frtos kölcsönt fölvehessen, melyre a város az építkezés befejezésével a kért elsőbbségi engedményt a kölcsön erejéig neki megadja oly föltétellel, hogy ebből a hátralékos vételár részes lehajlászara 5000 frtot a város pénztárába befizessen.

— **Halálkozás.** Néhai Horváth György, Festelits György gróf volt inspektorának özvegye, szül. Gombár Anna urnó, magyszámu hozzátartozóitól siratva, hosszas szenvedés után fejezte be földi pályáját 68 éves korában, mult vasárnap. Kedden délután adták át nagy részvét mellett kihűlt tetemét az anyaföldnek. Nyugodjék békében!

— **Hazafias tanuló-íjúság.** Hazánk ezeréves önállóságának ünnepélye sokféleféleg foglalkoztatja az ország lakosságát. — Kiveszi részét belőle a maga tehetsége szerint természetesen a nemzet virága, a fiatalság is. A tanuló-íjúság ereiben lüktet a hazaszeretet vére; az eszmék, melyeket a különféle hazafias irányú oktatások; a költészet, irodalom, történet zsenge szívökben elültetett,

kivirágognak. A fiatalság tüze soha sem lap-pang; kitör az hüvelyéből; alkotni akar a maga módja szerint; áldozni akar a haza oltárán; látható jelét akarja adni lelkesedésének, hazája iránt való ragaszkodásának. Erről tesz tanúságot a helybeli polg. iskola tanulóíjúsága is, mely a mult héten tartott önképzőköri gyűlésén Kooz Károly VI. oszt. tanuló indítványára kimondotta, hogy a millennium emlékére nemzeti zászlót szerez s ennek vásárlására gyűjtést rendez a maga körében. Ezen lobogó alatt akarja átlépni a 2-ik ezredév küszöbét s ez alatt óhajt részt venni azokon a hazafias ünnepségeken, melyek az évforduló alkalmából ugy az intézetben, mint egyebütt a városban rendeztetni fognak. A mennyiben ez összeget a maguk szerény erejéből össze nem hozhatnák, föl fogja kérni a város polgárait, hogy hazafias czéljuk elérésében nekik segítségökre legyenek. — Ehhez a hazafias elhatározáshoz kommentár nem kell. Mindenesetre nemes az intenció s nem lehet kétség az iránt, hogy szándékukat meg ne valósítsák. A polgári iskola leendő tanuló-íjúsága előtt ugy maguknak, mint a nagyjelentőségű epokának e lengedező tricolornál szebb emléket nem állíthatnának. S ezért kívánatos, hogy követező törekvéseiket fényes siker koronázza.

— **Kegeyet.** Alsó-Pusztákovecz község lakossága a napokban tartott képviselő-testületi gyűlésén Kisfaludy Gyula körjegyző indítványára egyhangulag hozott határozata értelmében néhai Szabó Imréné szül. Sellyei Emília urnőnek ravatalára díszes koszorút helyeztetett. A kegeyet adóját róla le ezzel a hálás község felejtethetetlen jötevőjének, az erényekben gazdag nemeslelkű honleányának. Ugyanakkor a szó igaz értelmében vett nemes hölgy elhunyna föltölt érzett öszinte fájdalommal jegyzőkönyvileg is megörökítette.

— **Gyászhir.** Cvetkovics István helybeli kékfestő felesége szül. Schustik Anna huyt el f. hó 8-án d. u. 5 $\frac{1}{2}$ órakor 30 éves korában, három évi házassága s hosszas szenvedés után, 10-én, d. u. 4 órakor temették el. Nyugodjék békében!

— **Márczius 15-ikének** évfordulóját ma d. e. 9 órakor a csáktornyai áll. tan. képezde növendékeinek önképző-köre díszgyűlésén a következő programmal üli meg: 1) Szózat, éneklí a képezdei ifjuság; 2) Megnyitó, elmondja Felméri Albert önképzőköri elnök; 3) »Márczius 15.« Rudnyánszkytól szavalja Guittman János képezdei növ.; 4) Márczius 15-ikének méltatása, elmondja Rádlly Lajos kép. növ.; 5) »Márczius 15-ikén« Ábrányítól, szavalja Körös Imre kép. növ.; 6) Hymnus, éneklí a képezdei ifjuság.

— **Felvétel a katonaintézetekbe.** A hivatalos lap közli a honvédelmi miniszter által kibocsátott pályázati hirdetményt a hadserg katonái nevelő- és képzőintézetébe, valamint a katonatiszti leányok nevelőintézetébe való felvétel tárgyában. A betöltendő helyekre a magyar korona országáiban honossággal bíró oly ifjak pályázhatnak, a kik jó iskolai osztályzatot felmutatni képesek és kiknek atyái magukat ez országok érdekében bármely irányban kintüntettek és szerényebb anyagi viszonyok közt élnek. — Mintegy 320 egész és féldíjmentes (a közös hadügyi tárczából javadalmazott) kincstári, illetőleg alapítványi és fizetéses hely fog betöltetni. Ezen helyek közül esik: 30 hely a katonatiszti árva fiuk nevelő-intézetére; 170 hely a katonái alreáliskolák I-ső, 20 hely ugyanazon iskolák III-ik évfolyamára; 100 hely a bécsújhegyi Terézia-féle katonái akadémia és a bécsi katonái műszaki akadémia I-ső évfolyamára.

— **Sárközy Sándor** jóhírű helybeli zenekara ma vasárnap, márczius 15-én a Szeiverth féle kávéháznak hangversenyt tart, melyre a n. é. közönség figyelmét felhívjuk.

— **Öngyilkosság.** Béry László, ismert csavargó, a Kristóffalva és Csáktornya közti pályatesten öngyilkosságot követett el s holttestét mult csütörtökön reggel találták meg kettészelt állapotban, mely múltétet az ukki vonat valószínűleg szerdán este hajtotta rajta végre, közel a kristóffalvi állomáshoz. Minden jel arra mutat, hogy öngyilkossági szándékból szelette el fejét Béry törzsétől. Ugy lát-szik a legmagasabb fokú nyomor bírtá rá ez a teljesen elzűllött embert az öngyilkosság végrehajtására, ki évekkal ezeltől mint jegyzőségéd holdgötöfta, jobban mondva terrorizálta a Muraköz körjegyzőt, majd utóbbi időben kifogyván mindennemű tisztességes megélhetési módból, belevette magát a Muraköz erdőibe, hol mint valóságos szegénylegény fosztogatta a vidék lakosságát, különösen a női nemet rémitgetvén erőszakos föllépésével. Öngyilkosságával a Muraköz közbiztonsága egy notórius gonosztevőtől szabadult meg.

— **Törvényhatósági vásárrendtartások.** A vidéki iparhatóságoknak állandóan sok dolgot adtak azok a surlódások, melyek a vásárokat látogató iparosok és kereskedők között a sátorellhelyezési sorrend miatt felmerültek, s a melyeket a hatóságoknak legjobb igyekezet mellett sem sikerült minden alkalommal igazságosan eldönteni, mivelhogy a legtöbb községben írásba foglalt vásárrendtartásról szó sincsen. A hol van is, az csak községi határozaton alapul, ez pedig — tekintve, hogy a kis- és nagyközségek vásárrendészeti jogokat nem gyakorolnak — nem bír szabályrendelet kötelező erővel. E vizsáságs megszűntetése érdekében — mint értesülünk — a belügyminiszter a vármegyék alispánjához rendeletet intézett, melyben felhívja őket, hogy a vásártartó községek vásárrendtartási törvényhatósági szabályrendelettel állapítsanak meg.

— **Gyilkosság.** Tóth Marko novakoveczi lakos e hó 11-én sógorát, Blazon Máttyást fejssével több helyen megsebesítette s oly súlyos vágást mért áldozata fejére, hogy az pár óra mulva meghalt. Tóth Markót gyenge elméjének (bambának) ismerték, amit majd a perlaki bíróságnál fognak megállapítani, a hová a gyilkost bekisérték.

Nyilt-tér.*

Alulírottak mint a dráva-szt.-iváni közs. iskolaszék megválasztott, ez időszerinti tagjai, ezennel övást emelünk a »Muraköz« czimű hetilap 10-ik számában a fenti község tanítói állásra hirdetett pályázati hirdetmény ellen azon okból, mert ezen állás betöltése iránti pályázat közhírré tételét illetőleg Dráva-Szent-Iván községi iskolaszék előzetes ülést nem tartott, azt el nem határozta, a pályázat hirdetésére az iskolaszéki elnököt meg nem bízta s arra neki felhatalmazást nem adott. Ennélfogva a közhírré tett pályázati hirdetést ezennel érvénytelennek és semmisnek kijelentjük. 967

Dráva-Szent-Iván, 1896. márcz. hó 13.

Derk Balázs, Topolnják Miksa,
Tkálcecz Re.nos, Posarec György.

* E rovat alatt közölttekért sem alaki, sem tartalmi tekintetben nem vállal felelősséget a Sz. rk.

Felölcs szerkesztő: Segéd-szerkesztő:
MARGITAI JÓZSEF. ZRINYI KÁROLY.
Kiadó és laptulajdonos:
FISCHEL FÜLÖP (STRAUSZ SÁNDOR).

Sve pošiljke tiču se zadržaja novinah, naj se pošiljaju na ime **Margitai Jožefa** urednika u Čakovec.

Izdateljstvo:

Knjižara **Fischel** Filipova, kam se predplate i obznane pošiljaju.

MEDJIMURJE

na horvatskom i magjarskom jeziku izlazeći društveni znanstveni i povučljivi list za puk
Izlazi svaki tjeden jedanokrat i to: vu svake nedelju.

Predplatna cena je:

Na celo leto 4 frt.
Na pol leta 2 frt.
Na četvert leta . . . 1 frt.

Pojedini broji koštaju 10 kr.

Obznane se poleg pogodbi fal računaju.

Službeni glasnik: »Čakovečke Šparkasse«, »Medjimurske Šparkasse«, »Šparkasse Okolice Čakovca«, i. t. d.

Traži se instruktor!

Ovakovu anoncu čital je gospodin B. i namrštil je obrve. Traži se (išče se) instruktor, koji bi mogel podučavati jednoga dječaka, koga dakak nije mogel ničemu navčiti otec, niti mati, niti čiji učiteljski sbor neke škole. Gospodin B. poznaval je tu familiju, koja je izkala instruktora za svoga sineka. Dapače an je bil s tom familijom sprijatelj. Nije to bila bogata familija, ali je vsikak želel otec, a i mati, da im sinek bude naobrazen čovjek. Gospodin B. se je malo prešetal po svojoj sobi, pogledal je čez oblok, premislil si je nekaj, vzal je svoju palicu i škrlak pa je otišed od svojih prijateljah, recimo familiji C., koja je izkala instruktora.

— Dobar dan. Čital sam, da trebate instruktora, pak sam došel vu tom poslu k vam.

Gospo i gospa C. bili su iznenadjeni, presrećni, ar je gospodin B. bil poznat kakti vučen i pošten čovjek, na koga su se mogli zevsema osloniti.

— Na vašu preporuku vzeli ga budemo bezuvjetno! rekel je ves srećen otec, a mati brže potvrdila je to Samo poveče nam njegovo ime i — cenu!

Gospodin B. je rekel: Instruktor delal bude zabadava, a njegovo ime — to sam ja, ja glavom!

— Vi! Vi, vučenjak, izraživač, vi, bogataš, vaše dragoceno vreme... Vi... ah, gotovo da nemogu primiti, nisem vrēden tolikoga aldova...

Nu gospodin B. ostal je pri svojem. Vu subotu ok četrti vuri došel bum prvi put! rekel je i odišed, ostavljajuć srećne tovaruše, da se primire.

Vu subotu ob četrti vuri — tovaruši C. gotovo nisu vjerovali — eto došel je gospodin B. Mali sinek nemirno je čekal, srećen i nesrećen, i vrlo nespretno pozdravil je gospođu B., koji je stupil ozbiljan i hladan vu sobu. Za navadnimi pozdravi i zahvalnicah familije C. podignul se je gospodin B. i rekel je: E, ajdemo!

— Evo ga! — rekel je otec i pokazal je sineka, koji je bil pripraven, da ide vu drugu sobu na svoj težki posel.

— Ovoga? zapital je gospodin B. Ovoga ja netrebam. Vi, vi trebate instruktora! rekel je gospodin B. pokazujuć prstom na prijatelja C.

— Kako ja, rekel je C. osupnut i bojeć se najgoršega nerazporazumljenja.

— Je, je, vi, rekel je mirno gospodin B. Vas želim ja podučiti, kak budete vi opet svoga sina vučiti!

— Ja? Jeli ja morem to? Gde se bum ja to vse zvučil? Pak onda, kada budem ja njega podučil... A vsakdašnji kruh?... —

— Moj navuk je vrlo kratk. Za dvē tri vure na vse vas budem navčil, kaj vam želim pokazati. A vezda — vsi zmenom na šetanje! I otec, i mati, i sin! Na instrukturu!

Jeli se je smejal ili srdil, moral je C. s familijom iti na špancir s gospodinom B.

Komaj kaj su bili nekoliko koracajov od hiže zastavil se na jenkrat gosp. B., pak zagledal se je pred sobom vu zemlju, ter je rekel: Vi iščete instruktora! Eto, jeden plazi na zemlji. Sinko, poskoči sim, ovaj te bu nekaj uavčil!

Vsi su gledali vu čudu, gospođu C. dapače je pomislil da je vučeni B. obnored.

No gospodin B. je nastavil: Evo, gledi sinko, ovo je mravlja. Ona navadno vrēdi kakti moralni predkator o duhu. Nu malo ljudih zaade, kak je ona oprezaa. Ja budem samo prstom potegnul po zemlji, izpred nje, a ona bude odmah stala, ar bu nadošla nekaj neobično na putu, a osjetil će mori i miris (duhu) mojega prsta, pak bude stala i vse obišla i pregledala, da vujde pogibelji koju si naprvo predstavlja.

I gospodin B. učinil je, kaj je rekel, a mravlja je stala pri potezu, počme ficilima pipati, a vse to je vrlo zanimalo mladoga sineka gospođu C., koji je o vsem stavljaj primjetbe.

— Eto vidite, rekel je gospodin B. na stihom roditeljem, mali misli, da ga za istinu mravlja vuči! No nije mravlja instruktor, nego je instruktor učenikovo zanimanje. On ne samo da se vuči nekaj od mravlje, nego se vuči i promatrati, progledavati. On mori do denes nje znal čemu su mravlji ficala, a denes je to videl. Zutra bude on promatrati muhe, a kad bu velik, osjetit će potrebu sitnozora i dalekozora, risanja i fotografiranja, knjigah i putovanja marljivosti i šparanja.

Z A B A V A.**Kršćenika odvažnost katoličkog svećenika.**

Sljedeća istinita dogodovština, koju sam iz »Pilgera« na hrvatski prevel i koja našeg katoličkog svećenika u potpunom svietu prikazuje, mislim da će mojim čtevcem dobro dojt, pak ju zato ovde priobčujem.

Kad je buna u Polskoj po Rusih bila zadušena, zeznalo se je najedan krat, da se po liho opet nekaj kuje i da bi buna znović mogla buknuti. Nekoji izmed sumnjivih bili su polovljeni i u tammice hićeni, gde se je onda iznova vodila na vlas oštro.

Jedan vlovljeni poljski grof nije u istragi nikaj hotel priznati niti i koga imenovati, koj bi u to bil upleten. Za ono vreme su još obstojali raznovrstni strojevi za mučiti okrivljenike, dokle svoj tobožnji čin priznaju. Na takovo villo bil je rećeni poljski grof pripel, ali oja je ostal čvrst pri svojem mućanju te nije nikoga odal, jeli za to jer nije niti nikaj znal, ili pak iz ljubavi prama svojoj domovini, to se nije nikad sazualo. Kroz to postavljanje na muke je grof u

tammici zbetežal i prošil, da mu se pošalje jedan spovednik. Vlada je na te odredila niekog francezskog svećenika Abbé-a Pinguilli, koj je opet pred francezkom bunom u Rusiju pobegel i koj je fuslied svojih kriepostih bil od svih visoko štovan dapače od istoga za onda u Ruskoj vladajućega cara Pavla I-a, koj ga je i osobno dobro poznal.

Do Abbé-ovog pako poznanstva sa carem Pavlom I-m je došlo na sljedeći naćin: Dok je najme car još veliki vojvoda bil putoval je sa svojom gospođu po Francezkoj. Slučajno se je dogodilo, da je baš onda, kad je mladi vojvoda a potlanji car Pavel kroz selo putoval, u kojem je Abbé Pinguilli bil plebanuš, pričelo tak grdo vrieme postajati, dežd cureti, grmljavina, bliski, tresi za treskom, da su se konji podjednom plašili, pred rudom spinjali te je nastala velika pogibelj za dalnje putovanje.

Plebanuš Pinguilli je u toj neprilici u pomoć priskočil; dul je konje razprezati i u svoju stalu metnuti a visoke goste je odpeljal u svoj stan i tam je po mogućnosti podvoril to su onda zajedno ostali, dok nije nakon dvih ili trih urah bura prestala i visoki pućniki dalje odputovati mogli.

On je anda ovom prilikom velikog vojvodu Pavla sa njegovom gospođu tak liepo prijel, da kad je potlam pred domaćum revolucijom i sam moral u Rusku pobeći su ga Pavel i Marija, koji su do log vriemena car i carica postali isto tak liepo prijeti i dapače kakti svojim prijateljem postupali.

Ov svećenik pod imenom Pater Alexander je stanoval u kući katoličke cirkve u Petrogradu, kojom kućom su za onda Patr Jezuiti upravljali.

Niekoj anda dana ga carski general Kutaissoff na zapovied cara, odprati u tammicu k betežnomu grofu, i jer ga je general imal opet u svojoj kočiji natrag voziti, počekal ga je u jednoj sobici stražarskoj, dok je ov sa grofom sv. izpoved obavil. Zatim ga je natrag vozil, ali ne u njegov stan, nego u carsku palaću, gde bude odmah pred cara predveden na kaj se general natrag potegne i cara sa abbé-om same ostavi.

Car staroga svećenika vrlo prijazno nagovori i poslie kratkog uljudnog spomenka zahtieva od njega, da mu sve ono sad neka odkrije, kaj mu je utamničeni grof se izpoviedil i koja se lih politike tiču.

U prvi mah se svećenik nehotice osupne

— E! kad bi mi znali o vsakoj stvari, koliko Vi, rekel je gospon C. Ja nisam ni sam znal, da mravlja neće iti preko poteza! Nemoremo mi tak prebuditi zanimanje, ar sami vrlo malo znamo.

— A kaj pak ja vse znam? Eto Vam mravlje, zar ja znam, kak je to, da je ona živa? Ni ja neznam vse, n zina nigde — samo jedini Bog. No da zanimanje prebudimo, valja da samo gledamo. — Eto, deset koračajov dalje dela krojač (šnajdar) poleg obloka, pojdimo tam, Bog zna, kaj se bude mali navčil!

Došli su do krojača, gospodin B. ga pozdravil, pak zapital, da kaj dela, Krojač odgovori, da kroji. A gospon B. rekel je dečaku:

— Pogledni sinko, kak se kroji!

Dječak je rekel, da je to već videl, ali ipak je išel i prijel krojaču vru krajdu, s kojom je delal potez, ar je opata na pod. Kad ju je družil krojaču, ogledal je svoje prste i rekel jč:

— Kak da je mastna!

— Nije, veči krojač, pokvaril bi ja sukno, zamazal bi ga, da je mastna, ali ovo je takva krajda.

I dječak gledal je krajdu iz nova, postraglul ju je s novtom, potegnul potez, izbrisal, dapače del ju je i pod nos i vu vusta.

— Eto, govoril je B., prošli komad krajde (mastnika) postal je instruktor! Bože moj! Išče se instruktor! A eto vam pri ruki vsaki čas nebrojena vnožina instruktorov, vsaki kamenček, vsaka živinica more biti instruktor, ako probudi vu nas zanimanje. A vi mu pokazite vsačesa, mrti ga bude nekaj zanimalo. Glavno je da počne promatrati. Ar gdo prematra, taj se pita, a gdo se pita, taj misli, kak bi odgovoril.

Na taj način štali su se oni još neko vréne, a prijatelj B. ovak je tolnačil.

— Negda su se ljudi vse vučili iz knjigah, iz Aristotela. Malo po malo previdli su, da bi bolje bilo, da vu knjigah poleg reči budu i slike (kipi-orbis pictus). Onda su rekli: Još bolši od kipov su modeli, naključnane živine. Još su dodali: Nije dosta da učenik stvar samo vidi, on treba da ju, ako je moguće i primi, da ju predehne,

pokošta, da od životinje čuje glas, od kovinah i drugih stvarih zvuk. Još kesneše rekli su: Najbolše su stvari vu naravi, bolje od slikah, i modelah, ar im vidimo položaj vu priradi. Onda vu jednom smerju popuaili su i to veeč: Nije dosta da dečak drvo vidi, prime vudri, da čuje zvuk, da ga napokon i podehne i kuša, barem da vidi da nejma okusa ni duhe, nego on mora da ga i reže i obradjuje. I tak je postalo ručno delo vu školah, koje za pravo nije nego usavršena strana pramatrajuće (zorne) obuke.

Vu Francezkoj obradjuju djeca stvari ne samo od dréva, nego i od ljepenjke, drota, pleha, gipsa i kamena! Potrebno je vu učniku prebuditi interes za svét, a to bi rado današnja škola.

— Škola! prekine ga gosp. C. No, naš šnajdar bi se ljepo zahvalil, da mu učitelj dopelja sto djece vu njegovu sobu, da vjde kak kroji!

— To i je, kaj Vi vse iščete od instruktorah i učiteljah. Nesme navučitelj svojim obukom smetati obrtnika (meštra), ali zato Vi roditelji, treba da vsaki svoje dète popelja po svétu. Vsaki od Vas ima znanca krojača, kovača, tišlara, špoljara i drugih ljudih, povedi ga sgodom tamo, verujte mi, obedve se budete kajgod navčili. Evo ti hasne od šetnje!

Sad mislim, da razmem, rekel je g. C. — Vi velite, da vsaki otec povede kojom god sgodom, vu poslu ili izvan posla, svoje dète vu radionice, fabrike, meline, stacune, vrle, polja, senokoše i šume, vu obće med ljude i njihov posel, pak da ga tak na nekakov način ves taj svét uzgoji. Jeli tak?

— Je, dodajte još k tomu i školu, ar je i ona vu svétu, i cirkvu, a i ostale družtvene uredbe, pak ste rekli, kak je već zdavnja govoril Francez Rabelais, a vnoji drugi poslije njega imadete da detetu pripeljate kaj više materijala, a škola nek ga uredjuje. Povsud ga vodite, bude li realac, velika mu hasen od tega a tak i onomu, koj se bavi klasičima. Jer kaj nam prikazuju klasiči, nego živi svét, uznosć nas za ljepotom vu njemu? I klasični obuki dober je fundament razgled po suvremenom svétu. Najboljša knjiga je svét, a najbolši navučitelj — fakta (činjenice) veli Rousseau, a

tak i Pestalozzi išče »né umjetnost, né knjigu, nego život«. I tak sam ja svoje instrukcije dovršil! — rekel je gospodin B. s posmjehom. Moj navuk je kratak: Probudite vu sinu interes za svét, za život, i instruktora ne treba.

Familija C. poslušala ga je. Gospon C. postal i bogat i velik gospodin, ali su kovači, kolari i drugi meštri ostali njegovi dobri znanci, koje je on vsaki čas pohadjal sa svojom djecom. Znal je on, da mu oni dobro i bezplatno pomažeju instruirati djecu. I on je bil zadovoljen sa svojom djecom, ar su vnojo znala, a nikoga neprezirala.

Privedl:
Glád Ferencz.

KAJ JE NOVOGA ?

Varmegjinsko veliko spravišće.

Vu Zala-Egerszegu se je 10-ga o. m. veliko spravišće obdržalo. Na spravišću čitalo se je, da gospodin Svastiš Benó naš veliki župan se je zahvalil nad službi i vu penziju odišel. Na to je čelo spravišće vu hižu našega bivšega velikoga župana odišlo, gde su mu od strani varmegjije za njegovu odanost i dobrotu, koju je vu službi svojoj za varmegjiju činil i pokazal, se zahvalili. Veliki župan je jako lépo govoril, tak, da su se skoro svi nazočni plakali. Od toga više vu dojdućim broju naših novin. Gdo bude naš veliki župan, to se još vezda nezna.

Vu Mentoni. 6. marcjuša.

Kralj Ferencz Jožef stigel je ob 1 vuri 20 časov vu ovdešnju mairiju, da pohodi predsjednik Faurea, koji je vladara pri ulazu vu salon dočekal. Pošto se je vladar sa predsjednikom pozdravil, stupil je vu dvoranu, gde je predsjednik republike monarhu predstavil ministre. Ovi su se na skoro udaljil, ter je kralj ostal sam sa predsjednikom. Njihov razgovor trajal je 20 minut. Na to je kralj predstavil predsjedniku svoga prvog generalnog adjutanta grofa Paara i vrhovnog meštra dvorske kuhinje grofa Wolkensteina te se je po tom, sprevdjan predsjednikom do štengah, uputil kočiji. Veliko množivo svéta, sabrano pred majrijom, 10-

kad začuje ovu zapovjed, ali hitro se sabere i odgovori: »Nek mi Vaše Veličanstvo izvoli odprostiti, ali ja od tog čovjeka sadu, pošto sam ga izpovjedal, još mjeje zarum, nego sam onda znal, dok ga još niti nisam poznal.«

»Vi se anda usudjate moju zapovjed neposlušnuti« — zavikne zarezan od srditosti car — »Nepitam vas iz znatiželjnosti, već da bi kroz to možbil mogel prelevanje krvi, kakovo svaka buna sobom domaša, preprediti i veliku nesreću otkrnuti. Anda govorite kaj zarate ili vas bu vito naučilo ono pripovjedati o čem sad mučite!«

»Veličanstvo, moj život je u vaših rukah« — od svećenik razsrdjenomu cesaru — »ali cilj moje duše je vekivečnost te sloga moram polag sve moje poniznosti i odanosti ipak se Bogu pokoravati. Moja i svakoga katoličkoga svećenika usta su pečatom škramenta pokore zapčaćena i ostanu zapčaćena za uviek. Muke, pak i ista smrt me u tom more baš tak slabo prestrašiti, kak je i moje cirkve svetoga mučenika Ivana Nepomucenskog prestrašila. U ovom hipu mi je cilji svetae pred očima te se hoću tršiti da ga nasljedujem.«

Nieko vrijeme ga cesar mučć gledi u oči i opet se po sobi gore dole prošeće. Drhčeni starac svećenik je već za stalno držal, da mu je sudbina odkrojena, kad Pavel na jedan krat pred njim postane, grofa Kutaisuffa nular pozove svećenika za ruku prime te ju stisne i grofu reče: »Ovoga svećenika odpeljajte natra u njegov stan, do sad sam ga kakti dobrog čovjeka čenil, ali od sad ga štujem kakti krepostnoga i još više nego to.«

Tim se svećenik sa generalom udalje, vani se obasodnu u kočiju te te niti jedne rieči progovorivši, odvezu. Domov došavši se general na štengah izpriča te otide. Čuvstvo svećenika, kad je u svojoj sobici cilji dogodjaj saomtno promišljaval, more si svaki misliti.

Poslie smrti čara Pavla bil je Pinguilli više krat k udovi carici pozvan, koja mu je jedan krat vlastoručno predala dragocienu stvar, kakti za spomenek na njezinog pokojnog muža, a on sam, kak to svomu prijatelju pripoveda, bil je jednom prilikom i k dvorskom obedu pozvan te pri stolu namočeni, med biskupi, t. j. na mjesto gde princ i biskupi sješe, a to je pri dvorskom stolu postie carskog miesta prvo mjesto.

Jedan pravi katolički liečnik.

Katoličkim pozdravom: »Hvaljen budi Jezuš Kristuš i Marija« je po svem svietu poznati učenjak profesor chirurgije na monakovskom sveučilištu, Nussbaum, iz ovog svieta otišć. On je umerl godine 1894-e ja sam ga dobro poznal i dapače kroz dva mjesca sam njegova predavanja slušal, pak radi tega jer je puno liepih crtah njegovog skroz kršćanskog života poznato, hoću se ovde stim prevrtil katoličkim liečnikom jedno malo pozabaviti.

Professor Nussbaum nije nikada svoje katoličkog uvjerenje tajii te je bil kroz svoje cijelo življenje vjieran katolički cirkve. Nussbaum je najsjajnije dokazal, da čovjek more biti luć i svetlost znanostih, a da si zato lahko sačuva dietnisko-pobožnu dušu. — (Slušajte vi nadri mudrijaši, koji mislite da zato, jer znate u tri jezika osel reći, za vas i vašu izobraženost nije viera, — to je samo za seljake! — Slušajte ov moj opis!!!)

Prije svake težke operacije na klini kakovih je bil govo veliko mnogo sretno izvel navaden je bil govo veliki Chirurg svetoj meši prisustvovali, najviše krat u »Herzoghofspi-

zdravljalo je monarha vrlo živo pri dolazku i odlasku. Čuli su se vngobrojni uzkllici: »Živio mir!« Kirasiri i alpinski jegeri izkazali su monarhu vojničku počast. Njegovo je Veličanstvo gratuliralo generalu Gebhardtu na dobrom držanju šeregah.

— 6. marcijaša. Ovacije za kralja Ferencz Jožefa vu ničem se nerazlikuje od onih, kaj ih je pučanstvo priredilo svom državnom poglavaru. Vikalo se je neprestance »Vive l'empereur et le roi Fracois Joseph!« i »Vive la France!« Susret obavil se je sjajno: Na dolazku vladarevu burno se je klicalo: »Vive l'Austriche Hongrie!« Njegovo Veličanstvo zahvaljivalo se je radostno. Entuziazam polučil je vršak, kad su kočije skrenule na Marijin trg.

Kad se je Njeg. Veličanstvo udaljilo, rekel je francezki predsjednik Faure svojoj okolini Kralj je očaran svojim boravkom vu Francezkoj i dočekom, koji mu prirediše. Kralj je pokazal najživlji interes za Francezku. To je pravi vladar mira.

Kad se je vladar s nova pokazal občinstvu, ope, su mu priredili burne ovacije. Opetovano se je klicalo: »Živio mir!« Kralj je držal škrlaka vu ruki zahvaljući se na vse strane. Za povratka grivali su mužari s gorah.

Francezki predsjednik Faure bil je za pohoda pri kralju i kraljici opravljen salonskim kaputom s rosetom počastne legije i pokrit cilindrom. Ostala gospoda bila su vu velikoj uniformi. Komaj kaj su grof Paar i Wolkenstein vu vestibulu pozdravili Faure, već se otvoriše vrata kraljskih odajah i Veličanstva se pojavise na pragu. Predsjednik Faure pohrlil je k kraljici kušnul ju vu ruku. Njeg. Veličanstvo i predsjednik pružili su si ruke. Predsjednik je ostal fertalj vure pri kralju.

Na odlazku kraljica je pratila predsjednika do vratih. Kralj izišel je čez vestibul vu predvorje, pružio još jednom Fauru ruku i čekal iu, dok je predsjednik sel vu kočije. Na lo ga je srdačno rukom pozdravil, a Faure je skinul cilindar. Predsjednik se je odpejal vu Monako, da povrne pohod ruskom prestolonasljedniku.

Željezna vrata na Dunavu probita.

Iz Oršove telegrafirali su 1. marcijaša: Včera je na Dunavu probijen i posljednji del grebena, koji su stvarali zloglasna i plovitbi toliko pogibeljna i kvaca delajuća željezna

talnoj cirkvi.« — A njegovu poniznost i ufanje u Boga najbolje dokazuje pismo na staroga njegova izpovednika pisano, (jer Nussbaum se je i dva krat svake godine izpovedal. — No čudite se vi nadrimudrijaši!). Pismo ovo glasi (po niemački): Monakov dne 29-a Augusta 1883. — Velečastni gospodin Jubilarac! Neka se mole za me, da me gospodin Bog kakti čovieka ltečnika i učenjaka blagoslovi. — Prilažem sto markah. (marka vriedi naših 60 krajcah).

Nussbaum je molil, poštil i almuštva delil, a kak je živel, onak je i umrl. Za vrieme svog dugog bolovanja se je on više krat izpovedal, a cislo je bilo neprestano šnjim u postelji.

Dvak je živel, delal i umrl jedan od najvećih liečnikah svih vremen, kakti primer pravoga katolika, a njegova pobožnost nije nili najmunje na patu stala razvijanja njegove znanosti i učenosti

Em. Kollay.

vrata. Kanal, koji je usječen vu dunavsko tlo, od jučer je odprt za valove (slape) velikog dunava. Kanal je utrl izmedju dvaju zidanih nabrežja isker srsbske obale ter se vugiblje ogromnim pećinam i grebenom, koji podavaju željeznim vratam ime. Sirok je 80 metrov, pak s toga i dovoljno prostran za plovitbu vu vsako doba, sa vsakom ladjom. Pošto je prošle žime razpršen gornji del grebena, koji je zapiral kanala, dignut je 29. februara lagunom vu zrak i dolnji del grebena ter je kanal tak otvoren. Za potonji lagum trebalo je 500 kilograma dinamita. — Svetčano otvorenje željeznih vrata za parobrodarstvo obavil će se 27. septembra.

Ubojstvo.

Toth Marko vu Novakovcu, poznanani kakti slabe pameti, je denes 11. o. m. vu jutro okolo 9 vure sekirom zasekel vu glavu svoje žene brata Blažon Matjaša, da je ov za pet vur vumrl. Blažon Matjaš je bil ranjeni na već mestih, na glavi i na nogi. Toth Marko odpelani je vu Prilok k sudu, gde bude se videlo, ali je zbilja na tuliko prez pameti, ali pak pak je ovo ubojstvo s fantlivosti činil. Svikak mu kr. sud vu Preloku preskrbi mesto, gde mu nebu treba za se skrbeti.

Kratke novosti.

— Minister vanjskih poslov grof Goluchovski odputoval je 9. marcijaša vu Berlin, gde će imati konferenciju sa kancelarom Hohenhohenom.

— Prezešom magjarske kvotne deputacije izeban je Koloman Széll, izvjestiteljem Maks Falk.

— Novi upravitelj osječkog financijalnog ravnateljstva. Usled smrti osječkog financijalnog direktora, gospodina kraljevskog savjetnika Konrada Eksnera, povjerena je uprava ravnateljstva zunjeniku ravnatelja, financijalnomu savjetniku gospodinu Jožefu Glád.

— Rimsko sveučilište zatvoreno je zaradi demonstracijah.

— Iz Rima javljaju, da je Adigrat vu pogibelji. Španci su ga još okolili, a ima hrane samo za tri dni. Kod Adue palo je 5000 talijanskih momaka i 193 oficirah. Asmara je planula revolucijom. — Berlinski »Tagblatt« javlja, da je kralj Umberto, bojeći se revolucije, već započeli pregovore o miru s kraljem Menelikom. Čuje se takaj, da bi knez Hohenhohne i Goluhovski mogli viećati o peneznoj pomoći Italiji, koja bi imala dojt vu formi zajma iz Londona. — Bivši francezki poklisar vu Rimu, grof Mouy, izjavil je dopisniku »Gauloisa«, da je situacija vu Italiji orlo ozbiljna. Kolonijalna ekspedicija košta Italiju vsaki dan 1 milijun franka. Zlo stanje talijanskih financijah nedozvoljava dalnje akcije vu Abisini. Talijani su hametom potučeni vu Afriki.

— Još jeden srum. Parizki »Figaro« javlja, da je upravitelj Pasteurova zavoda vu Parizu, Chantemesse, izumil serum proti živčanog zimici. Sad imamo serum proti tuberkulozi, proti difteriji, proti rak-rani, proti vrbancu i proti pošalini, — ali sigurnoga vručstva ipak nejmamo.

Dobre žepne i škčne vure za fal cene moći dobiti pri *Pollak Bernatu vurar* vu Čakovcu (Pijac, Šparkassa). Pri njem se *uzinljevu vure takaj* za popravek za fal cenu.

Nekaj za kratek čas.

100 cekinov.

Barun Rotschild zamolil je Saphira, nek nu napiše kajgod za spomenek. Saphir je napisal: »Posudite mi 106 cekinov i zaboravite za navék na svoga prijatelja Saphira.«

Ženski neprijatelj.

Ona: »Mora, da je bilo težko siromašnomu Adamu pri srcu, kad je najenkrat izgubil čeli paradizom (raj), kaj nê, gospon profesor?«

On: »Je, pak još mu je žena ostala na vratu.«

Čuden izgovor.

A: »Kaj vas nije sram, tak zdrapanim kaputom hodati po ulici?«

B: »A zakaj? To nije moj;«

Zadnje ufanje

Stara frajlja (pri voditelju maticah): »Anda još navék nejma izgleda za mene?«

Voditelj maticah: »Jako mi je znal, ali za vezda još néga?«

Stara frajljeza (septajuć): A molim vas, jeli on gospon tam, koj pri vas piše, već oženjen?

Glád Ferencz.

— Bli ste grdo podbriti, šteri osel vas je podbrival?

— Ja sam sem se.

Doktor: Na Miška, kaj vam fali?

Miška: Nemrem spat.

Doktor: To nije dobro. Povećte mi, kak živite?

Miška: Kak? Tuliko delam, kak konj, tuliko jem kak jen vuk, večer sem tak truden, kak pes i pospani, kak mačka; pak itak nemorem zaspati.

Doktor: Hm! Onda bu najbolje, ako kuršmita si date dozvati.

Nešči jako se diči svojemi konji pred svojem pajdašom.

— Pajdaš mu veli: Pri konjih vnogo nerazmim, nego ako od volov je rēč, tam sam i ja poleg.

Nešči vu kupeli diči se, da kaj guder budu znjim delali, njegva glava se nebude vtopila.

— Je! — odgovori jeden — im to već znamo, da se nprazen lagev nigdar nevtopi.

Vu krčmi kelner tresne jednoga gospona.

— Pazi ti osel! zakriči gospon.

— Nek mi odprostiju — odgovori kelner — vu krčmi se pripeti, da jen drugoga tresne.

Složil: **Sráy Ferencz,** učitelj.

LOTERIJA Beču, 7-ga marcijaša 1896.
I 75 6 72 4

Odgovorni urednik

MARGITAI JÓZSEF.

Glavni suradnik

GLÁD FERENCZ.

E rovat alatt közöltékért, sem alaki, sem tartalmi kintetben nem vállal felelőséget a Szerk.

Nyersselem básztruhához való kelmét 8 frt 65 krtól 42 frt 75 krig egy teljes öltönyre — Tussors- és Shantungs-Pongoes valamint fekete, fehér és színes Henneberg-selyem 35 krtól 14 frt 65 krig méleerünkint, sima, csikos, kockázott, mintázott, damaszt sat. (mintegy 240 különböző minőség. 2000 szín és mintázatban stb. a megrendelt ár postabér és vámtentesen hához szállítva, mintákat postafordultával küld: Henneberg G. és. és k. udvari szállító) selyemgyára Zürichben. Svájczba címzett levelekre 10 kros, levelező-lapokra 5 kros bélyeg ragasztandó. Magyar nyelven írt megrendelések pontosan elintéztetnek.

SCHICHT-féle szín-szappan

törvényileg bejegyzett Véd-jegy Igen jó száraz, kitűnően tisztít, használatban igen takarékos.

kezeskedve tisztá és a kezeknek ártalmatlan egyáltalában a legjobb létező szín-szappan.

Senki sem fog egy kísérletet megbánni!

938 Csáktornyan kapható: **GRÁNER TESTVÉREKNÉL.**

Javitott Kneipp kura fejfájdalom és hajhullás ellen. Okvetlen használ.

A legkitűnőbb eredményt. — A köszönőlevelek mindenki által megtekinthetők. **Egy üveg hajbalzsam 1, 2, 3, frt utasítással együtt.**

FRÖTSCHER P. a hajkura feltalálója **BÉCS, III., Hauptstrasse 133. szám.**

Hirdetés.

Amerikai riparia, gyökeres és sima-vessző kapható igen jutányos áron a csáktornyai állami tanítóképzőben.

968 **Az igazgatóság.**

Oglas.

Amerikansko vinsko lozje, veniga i s korenji je moći dobiti vu preparandiji vu Čakovcu.

Ravnateljstvo.

RÖDER M.

gyakorló orvos, fog-spezialista, Budapestről.

Van szerencsém a t. közönség b. tudomására hozni, hogy **Csáktornyára** megérkezve, fogorvosi gyakorlatomat érvényesíteni óhajtom **fogoperálás és plombirozással** melyet a mai kor kívánalmái szerint a **legjobb kivitelben** kész vagyok teljesíteni. **Műfogakat természetihuen készítek.**

Különösen figyelmébe ajánlom a nagyérdemű közönségnek az általam föltalált és Röder név alatt szereplő foghúzó műszert, mely minden fájdalom nélkül a legkisebb foggyökereket is eltávolítja.

Lakásom: **Hattyu-szálloda I. emelet.**

Rendelek: délelőtt 9-12, délután 2-6 óráig.

P SERHOFER J.-féle

gyógyszertár,

Bécsben, I. ker., Singerstasse 15. sz alatt Zum Goldenen Reichsapfel.

Vértisztító labdacok, ezelőlt általános labdacok neve alatt; ez utóbbi nevet teljes joggal megrendelnek, mivel csakugyan alig létező betegség, melyben ezen labdacok csodás hatásukat be ne bizonyították volna. Ezidekék óta ezen labdacok általános elterjedésnek örvendenek és alig van család, melyben ezen kitűnő háziszertől készlet nem volna található. Számtalan orvos által ezen labdacok háziszertül ajánlataknak és ajánlataik minden oly bajknál, melyek a rossz emésztésből és székrekedésből erednek; mint epa-zavarok, májbeteg, kölika, vértelülés, aranyér, béleltetés, s hasonló betegségeknél. Vértisztító tulajdonságuknál fogva kitűnő hatással vannak vérszegénységre és az alább érlelt bajknál is; így sápkórul, idegességtől származó fejfájásoknál stb. Ezen vértisztító labdacok oly könnyen hatnak, hogy a legsúlyosabb fájdalmakat sem okozzák és ennek folytán még a leggyengébbeknek, de még gyermekek által is minden aggodalom nélkül is bevehetőek. A számtalan hálaíratok, melyek a labdacok fogvaszói a legkülönbözőbb és legnehezebb betegségek után egészségre visszatérésre folytán hozzánk íróztek, ezen helyen csakis néhányat említnék azon meggyőzőségről, hogy mindenké, a ki ezen labdacokat egyszer használta, meg vagyunk győződve, hogy azokat tovább fogja ajánlani.

Köln, 1883. április hó 30-án Tisztelt Pserhofer ur! Legyen oly szíves és küldjön nekem ismét 15 lekeresőt az ön föltalálatlan vértisztító labdacusából utánvételel. Fogadjak ez uton is legmélyebb köszönetemet labdacusai csodáhatásáért. Maradok teljes tisztelettel. Pawlitsch Ferencz, Köln, Lindenthal.

Harsche, Földink mellett, 1887. szept hó 12. Tekintetes ur! Isten akaratára volt, hogy az ön labdacusai kezem közé kerültek, melyeknek hatását ezenem megirtam: En gyermekágyban meghaltam, olvanyóra, hogy semmi máunká sem voltam többé képes végezni és bizonyára már a holtak közt volnék, ha az ön csodálatra méltó labdacusai engem nem mentettek volna meg. Az Isten áldja meg Ön ezéri ezerszer. — Nagy bízalmam van, hogy ezen labdacok engem is bökéletesen ki fognak gyógyítani, a mint már másoknak is egészségük visszatérésére segítségül szolgáltak. Küntz Teréz.

Bécs-Ujhegy, 1887. nov. 9-én. Melyen tisztelt ur! A legfőbb köszönetemet mondom ezemel Önnek 60 éves nagyemem nevelben. Az illető 5 éven át szenvedett gyomorhurutban és vizkórban, már életét is megemta, meltről egy kértül már le is mondott, midon véletlenül egy doboz kaptam az ön kitűnő vértisztító labdacusából s azoknak általam használata folytán tökéletesen kigyógyult. Legfőbb tisztelettel Weinzeittel Jozefa.

Eichengraberamt, Göhl mellett, 1889. márcz. 27. Tekintetes ur! Ahántról ismételten kér 4 csomagot az ön valóban hasznos és kitűnő labdacusából. El nem marasztalhatom legnagyobb elismerésemet kifejezni ezen labdacok értéke felett és azokat, ahol csak alkalmas nyílik, a szenvedőknek legnehezebben fogom ajánlani. Ezen hálaíratom tiszteszerintí használatára Ön ezemel felhatalmazom. Teljes tisztelettel Hahn Ignác.

T. ur! Felkírem, miszerint az ön vértisztító labdacusából egy csomagot 6 dobozzal küldtem sziveskedjék. Csakis az ön csodálatos labdacusáinak köszönetem, hogy egy gyomorbeteg, mely engem 60 éven át gyötört, megszabadultam. Ezen labdacok nálam sohasem fognak kifogni, s midón legfőbb köszönetemet kifejezem, vagyok tisztelettel Zwickl Anna.

Ezen vértisztító labdacok csakis a Pserhofer J.-féle, az arany birodalmi almához címzett gyógyszerárban, Bécsben, I. Singerstrasse 15. sz. a készíttetnek valódi minőségben s egy 15 szem labdacost tartalmazó doboz ára 21 kr. Egy csomag, melyben 6 doboz tartalmazatik 1 frt 5 kriba kerül; bémentellen utánvételei küldéssel 1 frt 10 kr. Egy csomagnál kevesebb nem küldték el.

Az összeg előbbeni beküldésnél (mi legjobban posta-utalványon eszközöltetik) bémentes küldéssel együtt 1 csomag 1 frt 25 kr., 2 csomag 2 frt 30 kr., 3 csomag 3 frt 35 kr., 4 csomag 4 frt 40 kr., 5 csomag 5 frt 20 kr. és 10 csomag 9 frt 20 kriba kerül.

NB. Nagy elterjedésük következtében ezen labdacok a legkülönbözőbb nevek és alakok alatt utánoztatnak; ennek következtében keretik **csakis** Pserhofer J.-féle vértisztító labdacusokat alkalmazni és csakis azok tekinthetők valódiaknak, melyeknek használati utasítása a Pserhofer J. nevűírásával fekete színben és minden egyes doboz fedjére ugyanazon aláírással vörös színben van ellátva.

Bernhard-féle alpesifü ligueur.

Bernhard W. O.-tól Bregenzben, 1/4 üveg 2 frt 60 kr., 1/2 üveg 1 frt 40 kr., 3/4 üveg 70 kr.

Amerikai köszvénykenőcs, gyors és hatású legjobb szer, minden köszvényes és szízes bajok u. m.: gerinczagy lántalomb, tagszagatás, ischias, migraine, ideges fogfájás, főfájás, fülzajgatás stb. stb. ellen 1 frt 20 kr.

Tannochinin hajkenőcs, Pserhofer J.-től. Ezer hosszú sora óta valamennyi hajnövesztő szer között orvosok által a legjobbnak elismerve. Egy elegánsan kiállított szelencével 2 frt.

Általános tapasz, Stuedel tanártól, élcs soketűl, mérges dagantoknál, ujtkukac, sebesvagy gyulladt mell vagy más liv bajknál mint kitűnő szer lön kiprobálva 1 tégl 50 kr. Bémente 75 kr.

Fagybalzsam, Pserhofer J.-től. Sok évtől a fagyos tagokra és minden idült sebről, mint legbiztosabb szer elismerve 1 köcsöggel 40 krajczár, bémente 65 kr.

Utifünet, egy általános ismert kitűnő házi-szer, harud, rekedtség, göresos köhögés stb. ellen, egy üvegesse 50 krajczár, 2 üveg bémente 1 frt 50 kr.

Élet-eszencia, (prágai csöppek) megmontott gyomor, rossz emésztés és mindennemű altsit bajok ellen kitűnő házi-szer. 1 üvegesével 22 kr., 12 üveg 2 frt.

Általános tisztító-só, Bulrich A. W.-tól. Kitűnő házi-szer a rossz emésztés minden következményei u. m.: főfájás, szédülés, gyomorgöres, gyomorhét, aranyér, dugulás stb. ellen. 1 csomag ára 1 frt.

Angol csodabalzsam, egy üveg 50 kr., 1 kis üveg 12 kr.

Por a lábizzadás ellen. Ezen por megszünteti a lábizzadást s az által képződő kellemetlen szagot, épen tartja a lábbelit és mint ártalmatlan szer van kiprobálva. Egy dobozzal 50 kr. Bémente 75 kr.

Golyva-balzsam, kitűnő szer golyva ellen, 1 üveg 40 kr., bémentes küldéssel 65 krajczár.

Stoll-féle Kola-vegylék kitűnő szer erősítésre, a gyomorhajban szenvedők és a helyk letégségeimél. 1 liter Kola-Elixir vagy bor 3 frt, 1/2 liter 1 frt 60 kr., 1/4 liter 85 kr.

Kaiser-Kola-Elixir palackokban, 5 frt 50 kr., 3 frt, 1 frt 60 kr.

Mia-Poko, kiváló szer egyoldalú fejfájás, fogfájás, fájás, rheuma stb. ellen.

Ezen itt felsorolt készítményeken kívül, az osztár lapokban hirdettet összes bel- és hülföldi gyógyszerészeti különlegességek raktaíron vannak és a köszvényes netalan nem levők gyorsan és olcsón megszerzetnek. — Posta megrendelések a leggyorsabban eszközölhetnek, ha a pénzösszeg előre küldetik; nagyobb megrendelések utánvételel küldetnek. Bémente csakis oly esetben történik a küldés, ha az összeg előre beérkezik, mely esetben a postaköltségek sokkal mérsékeltebbek. Budapestben kapható: **Török József** gyógyszerész urnál Király-utca 12. sz. 937 5-12

Keil Alajos-féle

Padlózat-fénymáz

(GLASUR)

legkitűnőbb mizoló-szer puha padló számára.

1 nagy palack ára 135 kr. — 1 kis palack ára 68 kr.

Viasz-kenőcs

legjobb és leggyorsabb becsiszoló-szer kemény padló számára. 1 koscsóg ára 60 kr.

Arany-fénymáz

képekreték stb. bevarranyozására. 1 kis palack ára 20 kr.

Fehér „Glasur“-fénymáz

Legjobb szer mosdó-asztalok, ajtók, ablakdeszkák stb. ujonnan befestésére. 1 kis doboz ára 45 kr. — 1 nagy doboz ára 75 kr.

958

Mindenkor kaphatók:

Heinrich Miksa cégénél Csáktornyan.

2-8

Fischel Fülöp (Strausz Sándor)

könyvnyomdája

Csáktornyan,

a legújabb gyorsajtókkal és diszes uj betűkkel van felszerelve.

Elvállal minden néven nevezendő

könyvnyomdai munkákat,

u. m. névjegyek, levélfejek, meghívók, eljegyzési-, esketési- és gyászjelentéseket, — számlák, körlevelek, hivatalos és magán nyomtatványokat, röpiratokat, műveket stb. stb.

➔ bármely nyelven és kivitelben ➔

a legjutányosabb árak mellett.